

Växjö
kommun

Elevhälsoplan Centrumskolan Läsåret 2024/2025

Innehåll

1. Inledning.....	3
2 Samlad Elevhälsa	4
3. Styrdokument	4
4. Elevhälsans syfte	5
5. Elevhälsans uppdrag.....	5
5.1 Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete.	6
6. Arbetsgång i samband med stödinsatser.....	8
7. Bedömning av stödbehovet görs utifrån kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier	8
8. Tidpunkt för olika stödinsatser.....	9
9. Tidiga insatser	9
10. Två former av stödinsatser: extra anpassningar och särskilt stöd.....	10
10.1 Extra anpassningar	10
10.2 Särskilt stöd.....	12
10.3 Modell över arbetsgång med stödinsatser	13
.....	13
11. Elevhälsoarbetets organisation på Centrumskolan	14
11.1 Pedagog, klassrum/lärandemiljö.	14
11.2 ElevHälsoMöte	15
11.3 ElevHälsoTeam	16

Bilaga 1 Elevhälsohjul läsåret 2024/2025

1. Inledning

Vi utbildar världsmedborgare som möter framtiden med mod, starkt förvissade om att "allt de vill och kan är möjligt". Detta mantra genomsyrar allt vi gör på skolan. Vi arbetar utifrån ett språkutvecklande arbetssätt som kännetecknas av höga förväntningar på alla elever, stöttning i hur elever ska gå tillväga för att utvecklas i sitt lärande och en undervisning som är präglad av förståelse för flerspråkighet och mångfald. Vi ger våra elever en biljett till framtiden.

Elevhälsans arbete på Centrumskolan utgår ifrån ett **salutogent** perspektiv där elevens hälsa, mående och kunskaper är i fokus. För att möta elevers olika förutsättningar och behov behöver vi skapa en **tillgänglig lärmiljö**. Lärmiljö är den plats och situation där eleverna har möjlighet att inhämta och utveckla kunskaper och värden (Skolinspektionen 2016). Viktigt för en god lärmiljö är vilka attityder barn möts av i skolan (SPSM, 2015). Två förutsättningar för en fungerande lärmiljö är ett varmt och tydligt ledarskap och en genomtänkt och konsekvent förverkligad värdegrund (Steinberg, 2014, Steinberg & Sourander, 2019).

Att kommunicera med elever om inlärningsstrategier, att lyssna till elevernas intressen och erfarenheter, synliggöra deras egna resurser och styrkor liksom att tydliggöra mål och kunskapskrav är en insats som kan förebygga skolsvårigheter på lång sikt. Kunskapssynen ska, i enlighet med Vygotskijs tankar, vila på ett sociokulturellt perspektiv, där språket ses som det främsta verktyget för lärande, genom vilket vi lär i kommunikativa samspel med andra människor. Tillgänglighet i skola och på fritidshem handlar om att alla barn och elever ska ges tillgång till och möjlighet att ta del av lärande och gemenskap i hela lärmiljön. Tillgänglighet är ett begrepp som beskriver hur väl en

organisation, verksamhet, lokal eller plats fungerar för barn och elever oavsett funktionsförmåga (SPSM 2018).

Utifrån ett sociokulturellt perspektiv blir tillhörigheten till ett socialt sammanhang centralt för elevers känsla av delaktighet. Delaktighet är en viktig rättighet, inte minst i relation till FN:s konvention om barnets rättigheter och skolans styrdokument (Skolverket 2018). Alla barn har samma rätt till en lärmiljö där de kan vara delaktiga. Det betyder att alla elever ska ha möjligheter till lärande och utveckling genom undervisning, relationer och samspel med kamrater (Szönyi, Söderqvist & Dunkers)

2 Samlad Elevhälsa

I och med att skollagen (2010:800) började tillämpas den 1 juli 2011 samlades skolhälsovården, den särskilda elevvården och de specialpedagogiska insatserna i en samlad elevhälsa. Elevhälsan omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsans insatser ska stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Varje profession har ett särskilt ansvar att bidra med sin specifika kompetens och att samverka med övriga professioner inom elevhälsan, skolan och utanför skolan.

3. Styrdokument

Det som ligger till grund för elevhälsoplanen är skollagen och andra styrdokument. Enligt skollagen om Elevhälsa, 2 kap §§ 25-28 ska elevhälsan användas som ett verktyg i skolans hälsofrämjande och förebyggande arbete och i skolans arbete med att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Övriga styrdokument för att tydliggöra syftet är Skolverkets Allmänna råd: *Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, Stödinsatser i utbildningen, Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven (SOU 2021:11)*,

och *Läroplan för grundskolan samt för förskoleklass och fritidshemmet*, LGR 22, där under rubriken **En likvärdig utbildning** följande är skrivet:

”Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper”.

4. Elevhälsans syfte

Syftet med en samlad elevhälsa är bland annat att öka samverkan, undanröja hinder för elevers utveckling och att betona det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för eleven. Elevhälsans arbete syftar bland annat till att elever ska få lika tillgång till och en likvärdig utbildning. Elevhälsans insatser präglas av ett dubbelriktat samband mellan hälsa och lärande. Det finns ett starkt samband mellan svårigheter i grundskolan och psykisk ohälsa och utanförskap i unga år. Utmaningen för skolan och förskolan är att fånga upp dessa elever tidigt för att främja deras motivation och lust till lärande.

5. Elevhälsans uppdrag

Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande och elevhälsans personal ska även stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Genom elevhälsans uppdrag sätts sambandet mellan lärande och hälsa i fokus och elevhälsan knyts därmed närmare skolans uppdrag. En god hälsa är en viktig förutsättning för att klara skolan. Elevhälsans mål är att skapa en så positiv lärandesituation som möjligt för alla elever. **Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa.**

Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor. **Elevhälsan arbetar hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande på tre nivåer; organisation, grupp och individnivå.** Det generella arbetet utgår från organisation och grupp. Det hälsofrämjande förhållningssättet, ett salutogent perspektiv, är utgångspunkten i arbetet och syftar till att stärka och bibehålla det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet samt utveckla individens delaktighet och tilltro till den egna förmågan. Det salutogena perspektivet fokuserar på faktorer som orsakar och vidmakthåller hälsa. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling.

Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal.

Grunden för ett framgångsrikt hälsofrämjande och förebyggande arbete är ett nära samarbete mellan lärare som ansvarar för undervisningen och de olika kompetenserna i elevhälsan. Samarbetet kan då ske i planering, genomförande och uppföljning av undervisningen. Därmed anpassas den pedagogiska verksamheten gemensamt efter elevernas behov och skapar förutsättningar för ett fortsatt lärande.

5.1 Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete.

Syftet med ett systematiskt kvalitetsarbete är att synliggöra vad skolan gör, varför och vad det leder till. Kvalitetsarbetet innebär att kartlägga, planera, följa upp, analysera, dokumentera och utveckla utbildningen. Ett fungerande kvalitetsarbete är avgörande för att kunna främja alla elevers lärande, utveckling och hälsa. Elevernas perspektiv ska tillvaratas och hela skolans miljö ska uppmärksammas.

Den samlade elevhälsan deltar i kvalitetsarbetet, exempelvis vid arbetet med

- rutiner för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande
- rutiner för kartläggning och analys av frånvaro, kränkande behandling, åtgärdsprogram och klagomålshantering
- elevers delaktighet och inflytande, trygghet och studiero
- ANDT och sexualitet, samtycke och relationer.

Vid behov ska elevhälsan samverka med CBoEH, hälso- och sjukvården och socialtjänst. Samverkan kan vara såväl hälsofrämjande som förebyggande och åtgärdande.

Det ingår i elevhälsans *generellt* riktade arbete att

- främja elevers lärande, utveckling och hälsa
- förebygga ohälsa och inlärningssvårigheter
- bidra till att skapa miljöer som främjar lärande, utveckling och hälsa.

Det ingår i elevhälsans *individuellt* riktade arbete att

- bidra till att varje enskild elev ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål
- undanröja hinder för lärande, utveckling och hälsa
- uppmärksamma och på rektorns uppdrag utreda orsaker till inlärningsproblem och andra problem gällande utveckling
- uppmärksamma och utreda orsaker till ohälsa
- bidra med åtgärder och anpassning för varje enskild elev i behov av särskilt stöd.

6. Arbetsgång i samband med stödinsatser

Det är skolans uppgift att ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och i sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 §. Skollagen). Bestämmelserna om ledning och stimulans innebär att skolan har ett kompensatoriskt uppdrag. Utbildningen ska ta hänsyn till alla elevers olika behov, där strävan ska vara att uppväga skillnader i deras förutsättningar. Detta innebär att organisera verksamheten på individ-, grupp- och skolnivå så att eleverna får förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

7. Bedömning av stödbehovet görs utifrån kriterier för bedömning av kunskaper och betygskriterier

Lärare tillsammans med annan skolpersonal gör en bedömning av en elevs behov av extra anpassningar eller särskilt stöd med utgångspunkt i hur eleven utvecklas i riktning mot målen. Det kan förekomma att en elev för närvarande når de kunskapskrav som minst ska uppnås. Det kan till exempel handla om en elev med funktionsnedsättning, psykosocial problematik, psykisk ohälsa, svårigheter i det sociala samspelet, koncentrationssvårigheter samt upprepad eller långvarig frånvaro. Även i dessa fall kan eleven vara i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Rätten till stöd i form av extra anpassningar och särskilt stöd gäller däremot bara elever som riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (Källor: 3 kap 2 § skollagen samt Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, s 9 och 25).

8. Tidpunkt för olika stödinsatser

Om en elev riskerar att inte utvecklas i riktning mot målen i läroplanen eller mot att nå de kunskapskriterier/betygskriterier som minst ska uppnås ska eleven skyndsamt ges stöd i form av **extra anpassningar**. Om en elev efter en tid med stödinsats fortfarande inte utvecklas är det viktigt att de **extra anpassningarna intensifieras** och **anpassas ytterligare** utifrån elevens behov. Är stödinsatsen trots detta inte tillräcklig gör lärare eller övrig skolpersonal en anmälan av elevens eventuella behov av **särskilt stöd**. Det är inte möjligt att ange någon tidsgräns för hur länge en extra anpassning ska ges innan en anmälan görs till rektorn (se kapitel 11). Tidpunkten för detta måste avgöras i varje enskilt fall.

Det finns situationer där särskilt stöd behöver ges omgående, utan att först sätta in extra anpassningar. I de fall som lärare, eller övrig personal, gör en bedömning att särskilt stöd behövs omgående, ska de göra en anmälan om elevens eventuella behov av särskilt stöd till rektorn. **När rektor har fått information om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd är det rektors ansvar att se till att en utredning påbörjas skyndsamt.** Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska elev ges sådant stöd och ett **åtgärdsprogram** utarbetas.

9. Tidiga insatser

Från och med 1 juli 2019 träder nya bestämmelser i skollagen i kraft rörande tidiga insatser, dvs. den så kallade läsa, skriva räkna garantin. Tidiga stödinsatser till elever ska sättas in i förskoleklassen och lågstadiet i grundskolan (Skolverket 2019). Garantin ska säkerställa att alla elever som behöver stöd får individuellt utformade stödinsatser för att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Det nya stödet kartlägger språklig medvetenhet och matematiskt tänkande. ”Hitta

språket” och ”Hitta matematiken” är obligatoriska att använda från den 1 juli 2019. Kartläggningsmaterialet används i förskoleklass för att stödja lärare i att tidigt identifiera elever som:

- visar en indikation eller befarar att inte nå de kunskapskrav som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3 i grundskolan/grundsärskolan.
- är i behov av extra anpassningar, särskilt stöd eller särskilda utmaningar

10. Två former av stödinsatser: extra anpassningar och särskilt stöd

En del elever är i behov av ytterligare stöd, utöver den ledning och stimulans som ges i den ordinarie undervisningen, för att utvecklas mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. **Innan stödinsatser riktade mot individen sätts in är det viktigt att skolan sett över hur organisationen omkring eleven ser ut.** Ibland kan en elev vara i behov av mer individinriktade stödinsatser.

10.1 Extra anpassningar

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar.

Extra anpassningar är en stödinsats av mindre karaktär som normalt är möjlig att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen. De måste **INTE** fattas något formellt beslut om denna stödinsats. Extra anpassningar är en stödinsats som är möjlig att genomföra i den ordinarie undervisningen. Beslut tas av elevens lärare.

Hur ska extra anpassningar dokumenteras?

Om en elev får stöd i form av extra anpassningar ska det dokumenteras i elevens skriftliga individuella utvecklingsplan (IUP) i de årskurser där en sådan ska upprättas.

Extra anpassningar ska inte skrivas in i åtgärdsprogram. Extra anpassningar går, till skillnad från åtgärdsprogram, inte att överklaga. Rätten till stöd i form av extra anpassningar gäller bland annat i förskoleklass, grundskola och fritidshemmet.

En elevs behov av extra anpassningar kan uppmärksammas på flera olika sätt, till exempel genom att läraren har använt sig av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller utifrån resultatet på ett nationellt prov. Behovet kan också visa sig på mindre formaliserade sätt, till exempel genom lärarens egna observationer, uppgifter från övrig skolpersonal, eller från eleven och elevens vårdnadshavare.

Extra anpassningar kan vara:

- Hjälpa en elev med att planera och strukturera ett schema över skoldagen
- Ge extra tydliga instruktioner
- Stöd för att sätta i gång arbetet
- Ledning i att förstå texter
- Förklaringar av ämnesområde
- Färdighetsträning; till exempel lästräning
- Särskilda läromedel
- Särskild utrustning; till exempel digital teknik
- Enstaka specialpedagogiska insatser under kortare tid
- Förbereda eleven på "nya" aktiviteter, händelser

10.2 Särskilt stöd

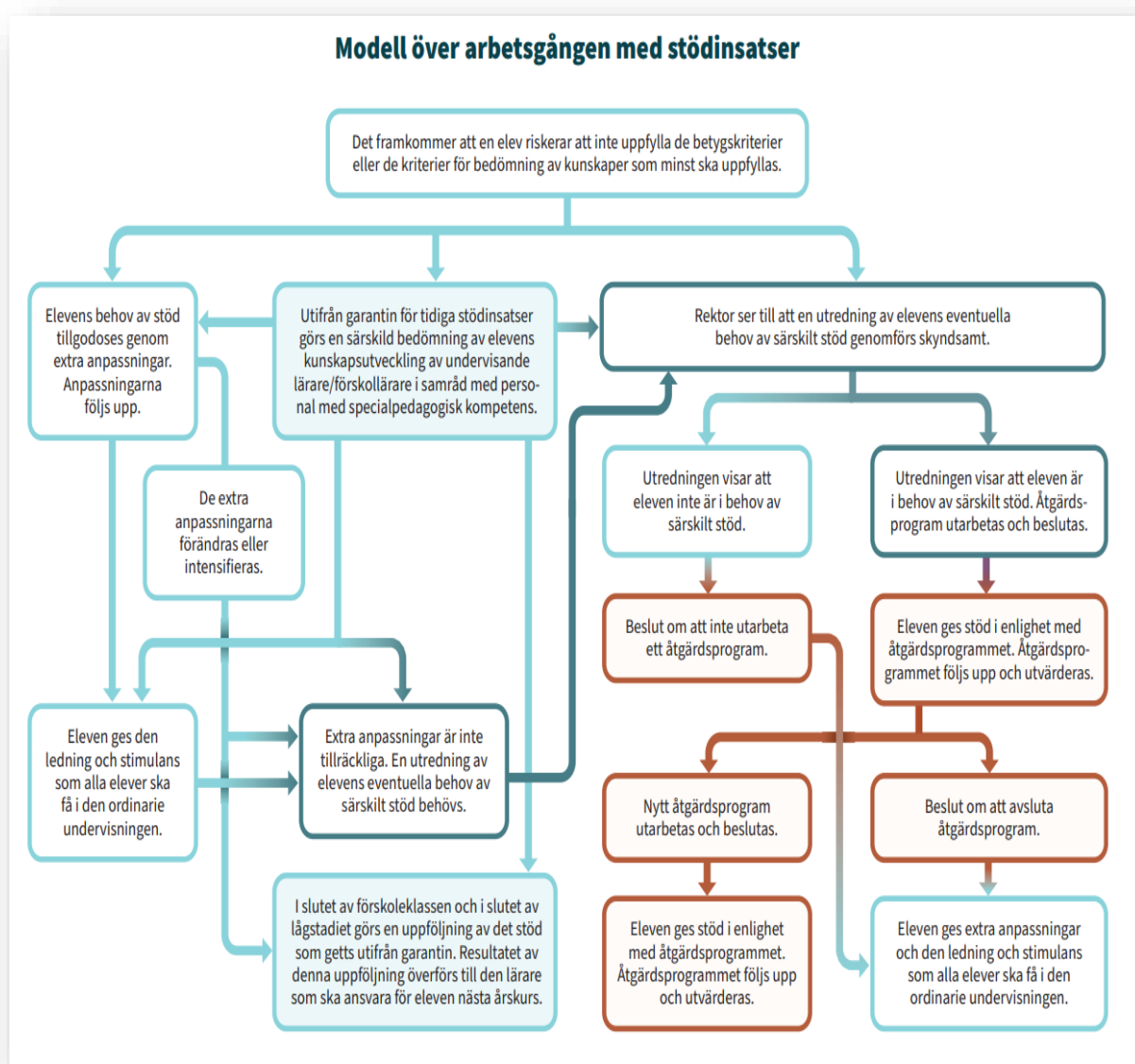
En elevs svårigheter ska i första hand lösas inom ramen för den ledning och stimulans för lärande och personlig utveckling som alla elever ska ges. En elev kan dock behöva ytterligare stöd eller annat stöd än det som ska ges alla elever. Sådant stöd benämns särskilt stöd. Det särskilda stödet kan ersätta annan undervisning eller vara ett komplement till den. Särskilt stöd handlar, till skillnad från stöd i form av extra anpassningar, om insatser av mer ingripande karaktär som normalt inte är möjliga att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det är insatsernas omfattning eller varaktighet, eller både omfattning och varaktighet, som skiljer särskilt stöd från det stöd som ges i form av extra anpassningar. Särskilt stöd beslutas och utreds av rektor om extra anpassningar inte räcker. Stödinsatserna pågår under en längre tid och är mer omfattande. Ofta blir särskilt stöd nödvändigt när elevens behov av stöd är mer omfattande och varaktigt. Innan man bestämmer sig för att ge särskilt stöd måste skolan göra en utredning. Rektorn är den som har ansvar för att se till att en utredning påbörjas skyndsamt och som sedan beslutar om särskilt stöd. Särskilt stöd måste dokumenteras i ett så kallat åtgärdsprogram. Rätten till särskilt stöd gäller bland annat de elever som inte når eller riskerar att inte nå målen i förskoleklass, grundskolan samt fritidshemmet:

Några exempel på särskilt stöd

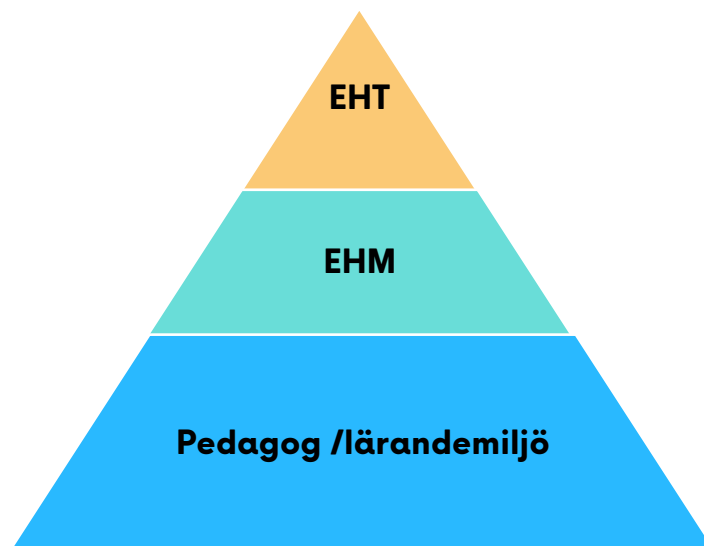
- regelbundna specialpedagogiska insatser i ett visst ämne, till exempel undervisning av en speciallärare under en längre tid
- riktat stöd av elevassistent under vissa delar av dagen eller hela dagen
- placering i en särskild undervisningsgrupp
- enskild undervisning

- anpassad studiegång, vilket innebär avvikelser från timplanen och de ämnen och mål som gäller för utbildningen, exempelvis att ett ämne eller delar av ett eller flera ämnen tas bort

10.3 Modell över arbetsgång med stödinsatser

11. Elevhälsoarbetets organisation på Centrumskolan

11.1 Pedagog, klassrum/lärandemiljö.

Lärare samt övrig skolpersonal ska uppmärksamma tecken om elev riskerar att inte utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanen eller mot att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. **Lärare** tar först och främst reda på hur undervisningen har mött elevens behov. **Läraren** utgår från en samlad bedömning av elevens kunskapsutveckling. När fungerar undervisningen? Är lärmiljön pedagogiskt, socialt och fysiskt tillgänglig för eleven?

En pedagogisk bedömning av en elevs färdigheter/förmågor tar sin utgångspunkt i elevens arbetsprestationer och lärarens tolkning av dessa.

Det omfattar alla de olika bedömningar som görs för att kartlägga och värdera kunskaper. Om tecken uppmärksammas ska skolan skyndsamt ge stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen och behöver inte fatta något formellt beslut för att sätta in extra anpassningar. Extra

anpassningar ska skrivas in i IST lärande eller i IUP av undervisande lärare. Elevhälsans personal har här ha en rådgivande roll.

11.2 ElevHälsoMöte

EHM: Onsdagar 14.30-16.00 i årsarbetslagen enligt rullande schema (se kalendariet)

EHM är en del av skolans kvalitetsarbete. med resultatsammanställningar och analys av omdömen, betyg och skolverkets obligatoriska bedömningsstöd.

EHM utgör även ett stöd i att utifrån sin samlade kompetens anpassa stödinsatserna ytterligare efter elevens behov eller ge förslag på alternativa extra Anpassningar. På ElevHälsoMötet finns berörda lärare och annan skolpersonal och vid vissa tillfällen personal från EHT. De ska tillsammans utformar hur elever ska stöttas för att utvecklas. På EHM-tid arbetar vi kontinuerligt och systematiskt med att analysera resultat från/av: : betyg, omdömen, legilexi, skolverkets bedömningsstöd/kartläggningar, närvaro/frånvaro, stödinsatser; extra Anpassningar/särskilt stöd, kränkningar. Utgångspunkten på våra EHM är att vi tittar på gruppen/klassen med frågeställningen : Hur ska vi jobba på gruppnivå? När klasslärare/pedagog vill lyfta enskild elev kontaktas ansvarig speciallärare/specialpedagog för ett första möte. Utifrån analys/behov så kommer ärendet tillbaka till EHM eller så lyfts ärendet vidare till EHT. Elevärendet tas sedan vidare till EHT av ansvarig speciallärare/specialpedagog. **SPEC:TEAM har möte måndagar 14.00-16.00. Där finns möjligheter för övrig personal att samverka med speciallärare/specialpedagoger.** Speciallärare/specialpedagog är ansvariga för pedagogisk vägledning till elevassistenter/resurser.

11.3 ElevHälsöTeam

EHT: måndagar 8.15-9.45

Rektor har enligt skollag ansvar för att skyndsamt utreda, och för att samråda med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. När rektor har fått information om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd är det rektors ansvar att se till att en utredning påbörjas skyndsamt. Beslut om Utredning och Särskilt stöd/Åtgärdsprogram tas av rektor och rektor beslutar även vem som är ansvarig för Utredning och ÅP. Vid behov tas kontakt med CBoEH, socialtjänst och/eller andra yttre aktörer.

Deltagare/Profession	Namn	Telefon-nummer
Rektor	Bengt Hedenbergh-Bornliden	0470-41269
Biträdande rektor	Jasmina Velic	0470-41651
Biträdande rektor	Maria Dahl	0470-418 80
Specialpedagog År 5-6	Camilla Nilsson Dieguez	
Specialpedagog År 3-4	Viktor Andersson	
Speciallärare År 3-4	Miriam Hagberg	
Specialpedagog F-klass År 1-2	Pia Gustafsson	

Skolsköterska	Cecilia Larsson	0470-416 86
Kurator	Tove Andergren	0470-434 03
Kurator	Perico Michea Ochoa	0470-432 96

Bilaga 1 Årshjul Elevhälsan

